

TARIM KREDİ KOOPERATİFLERİ VE BİRLİKLERİ KANUNU

Kanun Numarası : 1581
Kabul Tarihi : 18/4/1972
Yayimlandigi R.Gazete : Tarih: 28/4/1972 Sayi: 14172
Yayimlandigi Düstur : Tertip: 5 Cilt: 11 Sayfa: 2196

Kurulus ve kapsam:

Madde 1 - Bu kanunda yazili hükümlerden faydalanilmak suretiyle üreticiler, aralarında ekonomik menfaatlerini korumak ve özellikle meslek ve geçimleriyle ilgili ihtiyaçlarını sağlamak amacıyla karşılıklı yardım ilkesine dayanan ve tüzel kişiliği olan değişir ortaklı, değişir sermayeli Tarım Kredi Kooperatifleri kurabilirler.

Ortak ürünleri üzerinde ticaret ve komisyonculuk yapanlar, faizle para veya mal olarak kredi verenler, bu kooperatiflere giremezler.

Bu esaslara göre kurulan bir veya birkaç il dahilindeki kooperatifler bölge birliklerini, en az 5 bölge birliği de, merkez birliğini kurarlar.

Merkez birliği tek üst kuruluş olup Ankara'dadır.

Kooperatiflerin ve bölge birliklerinin çalışma alanı içinde birden fazla kooperatif ve bölge birliği kurulamaz.

Tarifler:

Madde 2 - Bu kanunda geçen;

a) Ortak deyiimi,

Bu kanuna göre kurulan Tarım Kredi Kooperatifleri ortaklarını,

b) Kooperatif deyiimi,

Bu kanun kapsamına giren Tarım Kredi Kooperatiflerini,

c) Bölge birliği deyiimi,

Kooperatifler tarafından kurulan Tarım Kredi Kooperatifleri bölge birliklerini,

ç) Merkez Birliği deyiimi,

Faaliyeti bütün yurdu kapsıyan Tarım Kredi Kooperatifleri ve bölge birliklerinin bağlı bulundukları Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğini.

Ifade eder.

Amaç ve çalışma konuları:

Madde 3 - Kooperatiflerin, bölge ve merkez birliklerinin çalışma konuları şunlardır:

I - Kooperatifler

A) Ortaklarının;

a) Kısa ve orta vadeli kredi ihtiyaçlarını karşılamak,

b) Ürünlerini değerlendirmek,

c) Müstereken yararlanabilecekleri her çeşit makina, ekipman ve tesisleri edinmek,

B) Ortak ve gerektiğinde diğer üreticilerin;

- a) Üretim ve zaruri tüketim maddeleri ile üretim araçlarını toptan sağlamak,
- b) El sanatlarını geliştirmek ve mamullerini değerlendirmek,
- c) Mesleki ve teknik yönden bilgilerini artırmak, sosyal ve kültürel konularıyla ilgili faaliyetlerde bulunmak, kurslar açmak ve seminerler tertip etmek,
- C) Mevduat toplamak, bankacılık hizmetleri ve sigorta acenteliği yapmak.

II- Bölge birlikleri

- a) Kooperatiflerin finansman işlerini düzenlemek,
- b) Ortak ürünlerinin değerlendirilmesiyle ilgili işleri yürütmek,
- c) Gerektiğinde kooperatiflerin ihtiyaç duydukları üretim ve zaruri tüketim maddeleri ile üretim araçlarını toptan sağlamak veya imal etmek,
- ç) Kooperatiflerin işlerinin kooperatifçilik ilkelerine ve mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütülmesini sağlamak üzere gerekli tedbirleri almak, teknik ve idari yardımlarda bulunmak ve ortakların genel ve mesleki eğitim faaliyetlerini düzenlemek,

d) Kooperatifleri denetlemek.

- e) Mevduat toplamak, bankacılık hizmetleri ve sigorta acenteliği yapmak.

Bölge birlikleri görevlerini merkez birliğinin tasvibi ile il veya ilçe merkezlerinde kuracakları subeleri veya görevlendirecekleri kooperatifler aracılığı ile de yürütebilirler.

III - Merkez birliği

- a) Kooperatif ve bölge birliklerinin bu kanuna ve kooperatifçilik ilkelerine uygun olarak gelişmesini sağlamak, kooperatifçilik ve mesleki eğitim faaliyetlerinde bulunmak,

- b) Kooperatif ve bölge birliklerine finansman kaynakları temin etmek ve bunların geliştirilmesi için her türlü tedbirleri almak, kredi işlerinin düzenli yürütülmesini sağlamak,

- c) Kooperatif ve bölge birliklerinin üretim ve zaruri tüketim maddeleri ile üretim araçlarını toptan sağlamak, imal etmek ve ortak ürünlerinin değerlendirilmesi ile ilgili faaliyetleri rasyonel bir şekilde düzenlemek ve bu konularda her türlü tesebbüse girmek veya iştirak etmek ve gerekli tesisleri kurmak, faaliyet konusuna giren hususlarda ithalat ve ihracat yapmak,

- ç) Kooperatif ve bölge birliklerinin görev ve çalışma konularının düzenli yürütülmesini sağlamak üzere genel uygulama esaslarını tespit etmek,

- d) Kooperatif ve bölge birliklerini denetlemek,

- e) Kooperatiflerle, bölge ve merkez birliklerinin personel politikasını tespit etmek ve yürütmek,

- f) Kooperatif ve bölge birliklerinin kuruluşuna karar vermek ve kuruluş merkezini ve çalışma alanını tespit etmek,

- g) Kooperatif ve bölge birliklerinin finansman ihtiyaçlarını karşılamak üzere tahvil çıkarmak,

- h) Hükümetçe görevlendirildiğinde, Devlet destekleme alımları ile ilgili faaliyetleri yürütmek,

- i) Kooperatiflerin ve bölge birliklerinin toplayacakları mevduatın kullanılma şekli ve şartları ile bu konudaki üst kuruluşlarla olan bağlantıları gösteren yönetmeliği hazırlayarak Ticaret Bakanlığına sunmak,

- i) Birlik ve Kooperatiflerce sağlanan kredi, araç ve gereçlerin kullanış şekli ve şartları ile amaca uygun olarak kullanıldığının kontrolünü gösteren bir yönetmelik hazırlamak,

Merkez ve bölge birlikleri ile Kooperatifler, kredi ihtiyaçlarını da karşılamak üzere, banka ve sigorta şirketi kurabilir veya bu gibi kuruluşlara istihak edebilir.

Yönetim kurulu :

Madde 4 - (Değişik:24/6/1995 - KHK-553/1 md.)

Yönetim Kurulu

A) Kooperatiflerde; genel kurula katılma hakkını haiz ortaklar arasından genel kurulca üç sene için seçilecek bes üyeden,

B) Bölge birliklerinde; genel kurulca temsilciler arasından üç sene için seçilecek yedi üyeden,

C) Merkez Birliğinde; Genel Kurul temsilcilerinin kendi aralarından üç sene için seçecekleri dokuz üyeden,

tesekkül eder.

Kooperatifler ve bölge birliklerinde yönetim kurulları bir başkan ve bir başkan vekili seçerler. Merkez Birliğinde ise yönetim kurulu bir başkan ve iki başkan vekili seçer.

Kooperatif müdürleri, bölge müdürleri ve Merkez Birliği Genel Müdürü, yönetim kurulu toplantılarına istihak ederler; ancak, bunların oy kullanma hakları yoktur. Toplantılarda vekaleten oy kullanılamaz.

Yönetim kurulu üyeliklerine seçilenlerin, kooperatiflerde, bölge birliklerinde ve Merkez Birliğinde en az ilkökul mezunu olmaları şarttır.

Kooperatif ve bölge birliklerinde yönetim kurulu üyelerine ve denetçilere verilecek ücret veya huzur hakkının miktarı Merkez Birliği Yönetim Kurulu tarafından; Merkez Birliği Yönetim Kurulu üyeleri ile denetçilerine verilecek ücret veya huzur hakkı miktarı ise Merkez Birliği Genel Kurulu tarafından tesbit edilir.

Kooperatif, bölge birlikleri ve Merkez Birliği yönetim kurulu üyeleri, bu kuruluşları temsilen istihaklerde görev alamazlar. Ayrıca kooperatif çalışanları kooperatiflere ortak olamazlar.

Kooperatif, bölge birlikleri ve Merkez Birliği tarafından yapılacak seçimlerin esasları, temsilcilerin adedi, yönetim kurulu üyeleri ile kooperatif ve bölge birlikleri tarafından seçilecek temsilcilerde aranacak diğer nitelikler ve yönetim kurulu üyelerinin çeşitli ilçe, il ve bölgeleri temsil esasları ana sözleşmelerde tayin ve tesbit edilir.

Kooperatiflerde her ortak, bölge birlikleri ve Merkez Birliği genel kurullarında her temsilci yalnız bir oy kullanma hakkına sahiptir.

Yönetim:

Madde 5 - (Değişik: 24/6/1995 - KHK-553/2 md.)

Kooperatifler, bölge birlikleri ve Merkez Birliğinde işler; kanun, anasözleşme ve diğer mevzuat ile Kooperatif Üst Kuruluşlarının belirleyeceği esaslara, genel kurul ve yönetim kurulu kararlarına uygun olarak müdürlük, bölge müdürlüğü ve Genel Müdürlük tarafından yürütülür.

Merkez Birliği Genel Müdürü, genel müdür yardımcıları, bölge birliklerinde bölge müdürleri ve kooperatiflerde müdürler, Merkez Birliği Yönetim Kurulu tarafından atanır.

Kooperatifler, bölge birlikleri ve Merkez Birliğinde imzaya yetkili diğer personel Genel Müdürün teklifi ve Merkez Birliği Yönetim Kurulunun onayı ile belirlenir.

Genel Müdür ve yardımcılarının yükseköğretim yapmış, kamu kurum ve kuruluşlarında veya Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri teskilatı ile benzer kuruluşlarda en az sekiz yıl çalışmış olmaları şarttır.

Kamu kurum ve kuruluşlarında görevli iken, Genel Müdür ve yardımcısı olarak tayini yapılanların, bu görevde geçecek hizmetleri emeklilik müktesebinden sayılır. İlgili mevzuata göre T.C. Emekli Sandığına verilmesi gereken kesenek ve karşılıklar kendileriyle çalıştıkları kuruluş tarafından ödenir.

Kooperatif, bölge ve merkez birlikleri personelinin tayin, nakil ve görevden çıkarılması gibi esaslar, Merkez Birliği Yönetim Kurulunca kabul edilip, Genel Kurulun tasdiki ile yürürlüğe giren bir yönetmelikle belirlenir.

Yönetim kurulu üyeleri ve denetçiler ile personelin görevlerine son verilmesi:

Madde 6 - (Değişik: 24/6/1995 - KHK-553/3 md.)

Merkez Birliği Teftis Kurulu tarafından yapılacak denetim sonuçlarına göre, görevleri ile ilgili olarak suç isledikleri anlaşılan ve görevden alınmaları uygun görülen kooperatif, bölge birliği ve Merkez Birliği yönetim kurulu üyeleri ve denetçileri ile personelinin görevlerine Merkez Birliği Yönetim Kurulunca son verilir. Bu hususlardaki usul ve esaslar 5 inci maddede belirtilen yönetmelikle belirlenir.

Kooperatif, bölge birlikleri ve Merkez Birliği personelinin iş Kanunu ile Borçlar Kanununa göre görevlerine son verilmesi halleri saklıdır.

Seçimle işbasına gelen ve göreve son verilme, çekilme veya diğer herhangi bir sebeple yönetim kurulu üyelikleri ile denetçilikleri sona erenlerin yerine yönetim kurullarınca yedekleri çağırılır. Yedeklerin katılımı ile de yönetim kurulları üyeliklerinin sayısı tamamlanamaz ise, kooperatifler bölge birliği, bölge birlikleri Merkez Birliği, Merkez Birliği de Tarım ve Köyisleri Bakanlığınca genel kurula çağırılır.

(Dikkat : Devami 4927 nci sayfadadır.)

Örnek anasözleşmelerin hazırlanması:

Madde 7 - (Değişik: 8/6/1984- KHK 237/4 md.; Aynen kabul: 7/6/1985 - 3223/4 md.)

(Değişik birinci fıkra:4/7/1988 - KHK - 336/1 md.; Aynen kabul:7/2/1990 - 3612/54 md.) Kooperatif, bölge birlikleri ve Merkez Birliği örnek anasözleşmeleri, ilgili kuruluşların da görüşü alınarak Tarım Orman ve Köyisleri Bakanlığı tarafından hazırlanır.

Anasözleşmelerde yapılacak değişiklikler de aynı usule tabidir.

Genel kurul kararlarının onanması:

Madde 8 - Kooperatiflerle, bölge birlikleri genel kurullarının verecekleri kararlar Merkez Birliğinin onayı ile kesinleşir.

Kooperatifler için Merkez Birliği bu yetkisini bölge birliklerine devredebilir.

Merkez Birliği genel kurullarının verecekleri kararlar Ticaret Bakanlığının onayı ile kesinleşir.

Ticaret Bakanlığı ve Merkez Birliği, gönderilen tutanakları gelis tarihinden itibaren en çok bir ay içinde inceliyerek tasdik veya redde dair sonucunu ilgili kuruluşlara bildirir.

Bu müddet içinde incelenmesi bitirilmeyen, mevzuata ve usulüne uygun olarak yapılmis genel kurullara ait tutanaklar tasdik edilmiş sayilir.

Üst kuruluşlara girme zorunluluğu:

Madde 9 - Bölge birliklerinin çalışma alanı içine alınan Kooperatiflerle Bölge Birlikleri, üst kuruluşlara girmek zorundadırlar.

Bu zorunluluğa uymayan Kooperatif ve bölge birlikleri bu kanun hükümlerinden yararlanamazlar.

Talimatlara uyma mecburiyeti:

Madde 10 - (Değişik:8/6/1984-KHK-237/4 md.; Aynen kabul: 7/6/1985-3223/5 md.)

Kooperatifler, bölge birlikleri ve Merkez Birliği bağlı bulundukları üst kuruluşların vereceği talimatlara uygun hareket etmeye mecburdur, aksine davranışlar sorumluluğu gerektirir. Sorumluluk derecesi ana sözleşmelerde belli edilir.

Finansman:

Madde 11 - Kooperatiflerle bölge ve merkez birliklerinin kredi ihtiyaçları, esas itibariyle T.C. Ziraat Bankası ve üçüncü maddeye göre kurulacak bankaca karsılanır.

T. C. Ziraat Bankası, verdiği kredilerin açılış gayesine uygun olarak kullanılıp kullanılmadığını kontrol edebilir.

Alacak senetleri:

Madde 12 - Kooperatiflerin kredi ile ilgili alacak senetleri, kagıtları ve her türlü taahhütname ve sözleşmeler ortagin oturduğu veya kooperatifin bulunduğu köy veya mahalle ihtiyar heyetleri tarafından parasız olarak tasdik olunur. Bu suretle tasdik olunan senet ve belgeler İcra ve İflas Kanununun 38 inci maddesinde yazılı belgeler hükmündedir. Senetler vadelerinde protestoya tabi tutulmaz. Müracaat vukuunda bu tasdik muameleleri noterler tarafından da yapılır.

Mutlak rehin hakkı:

Madde 13 - Ortakların kredilerine mesnet olarak gösterdikleri ürünleri, hayvanları ve üretimleri ile ilgili her türlü makina ve araçları üzerinde ortagi bulundukları kooperatiflerin mutlak rehin hakları vardır.

Bunlar, borçlu ortaklara yediemin sıfatıyla teslim edilmiş sayılırlar ve üçüncü şahıslar tarafından hiçbir suretle haciz olunamazlar.

İpotek tesisi ve kaldırılması:

Madde 14 - Kooperatifler lehine tesis edilecek ipotek işlemleri, köy ihtiyar heyetleri veya noterler tarafından tasdik edilen taahhütnameye istinaden kooperatiflerin yazılı istegi üzerine gösterilecek degere göre, tapu dairelerinde takdir alınmadan yapılır. İpotegin kaldırılmasında da aynı usul uygulanır.

Alacak sebebiyle mülk edinme:

Madde 15 - Kooperatifler alacaklarının tahsili için kendi talepleri üzerine satışa çıkarılan ortaklara ait tasınmaz malları üzerlerine alabilirler. Bu şekilde edindikleri tasınmaz malları 3 yıl içinde baskalarına satamazlar, bunları ya bizzat veya icar yolu ile değerlendirebilirler. Bu işlemde elde edilen gelirlerden masraf düşüldükten sonra % 10 kooperatif hizmet karşılığı ayrılır. Geriye kalan borçlunun borcuna mahsup edilir. Kooperatiflerin alacağı bu süre içinde, faiz ve masraflarıyla birlikte ödenir veya yukarıdaki yolla karsılanırsa tasınmaz mallar sahiplerine geri verilir.

Mevduat kabulü:

Madde 16 - Kooperatifler ve Bölge Birlikleri her türlü mevduat kabul edebilir ve Bankacılık hizmetleri yapabilir. Kooperatif ve bölge birliklerinin toplayacakları mevduat, üst kuruluşların ve 7129 sayılı Bankalar Kanunu ile bu kanuna ek 153 sayılı Kanunun teminatı altındadır. Mevduat kabulüne yetkili kılınacak birlikler ve kooperatifler için Merkez Birliğince Maliye Bakanligından önceden müsaade alınır. Toplanan mevduatın kullanma yetkisi Merkez Birliğine aittir.

Maliye Bakanligınca yapılacak tetkikler sonunda mevduat kabul etmelerinde bilahare mahzur görülen kooperatif ve birliklerin mevduatı kabul yetkileri Bankalar Kanununun 13 üncü maddesine göre kaldırılır.

Kisilerin bu kuruluşlardaki tasarruf mevduatından 3 000 liraya kadar olan kısmı, faizleri hariç haczolunamaz.

Tasarruf mevduatı sahipleri mevduatlarının yarısı için bu mevduatı kabul etmiş olan kooperatif ve bölge birliklerinin aktifinde mevcut bütün kıymetler üzerinde imtiyazlı alacaklılardır. Tasfiye halinde, tasarruf mevduatının imtiyazlı kısmı tasfiye neticesi beklemeksizin sahiplerine tediye olunur.

Düzenlenecek mevduat cetvelleri ve hesap özetleri:

Madde 17 - Mevduat toplamaya yetkili kooperatif ve bölge birliklerinin düzenliyecekleri aylık mevduat cetvelleri ile 3 aylık ve yıllık hesap özetleri Merkez Birliğince birleştirilerek birer kopyaları Bankalar Kanununun 51 inci maddesinde tayin edilen süreler içerisinde Ticaret ve Maliye Bakanlıklarıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına verilir.

Munzam karşılıklar :

Madde 18 - Kooperatifler ve bölge birliklerinin topladıkları mevduat üzerinden 1211 sayılı T. C. Merkez Bankası Kanununun 40/II nci maddesi hükümleri esasları dairesinde munzam karşılık tesis edilir. Bu karşılıklar bölge birlikleri veya merkez birliği tarafından T. C. Merkez Bankasına yatırılır.

Sözü edilen Kanun gereğince bankaların T. C. Merkez Bankasına yatırdıkları munzam mevduat karşılıklarının T. C. Ziraat Bankası zirai finansmanlarına tahsis edilecek kısmın yarısı aynı amaç ve şartlarla Merkez Birliği emrine verilir.

Muafiyetler:

Madde 19 - A) Bu kanuna göre kurulacak ve kurulmuş sayılan kooperatiflere ortak olmak üzere basvuran üreticilerle, ortakların kooperatifleriyle yapacakları her türlü işlemler ve bunlarla ilgili kagit, belge, senet, beyanname, taahhütname, vekaletname, makbuz, kooperatif lehine yapacakları ipotek ve rehinler her türlü resim, harç ve vergiden,

B) Bu kanuna göre kurulacak ve kurulmuş sayılan kooperatifler, bölge ve merkez birlikleri,

a) Kurumlar, gider, gayrimenkul kıymet artışı, intikal ve diğer vergilerden ve icra makamları, resmi daireler ve mahkemeler nezdinde yapacakları takip ve tahsillerle açacakları tazminat davaları ile ilgili her nevi talep, teblig ve kararlar her türlü masraf, vergi, resim ve harçlardan,

b) Sermaye ve yedek akçeleri ile tasınmaz malları ve bunların gelirleri, kendi ihtiyaçları için satın aldıkları ve alacaklarının tahsili gayesiyle mülk edindikleri tasınmaz malları ve bunların 15 inci madde hükmüne göre sahiplerine geri verilmesi işlemi, bütün vergi, resim ve harçtan,

c) Yapacakları kredi işlerine ilişkin bütün senet, belge, kagit, defter ve hesap özetleri, tasınmaz mallara ait ipotek ve tasınır mallara ait rehin işlemleri, vekaletnameler, taahhütnameler vesair evrak, bütün resim ve harçtan,

C) Bu kanuna göre kurulan kooperatiflerle bölge ve merkez birliklerinin temin edecekleri krediler ve bunlara ilişkin Merkez Bankası nezdindeki reeskont muameleleri ve bu işlemlere ait bütün senet, belge, vekaletname, taahhütname vesair evrak gider ve diğer vergilerle bütün resim ve harçtan,

Muaftır.

Ancak, bu kuruluşların ortak dışı işlemlerden elde edecekleri gelir - gider farkları ayrı bir hesapta takip ve tespit edilerek vergilendirilir.

Kooperatif, bölge ve merkez birliklerince noterlere tasdik ettirilecek defterlerle belgelerden yalnız noter ücreti alınıp harç alınmaz.

Kooperatiflerin, bölge birliklerinin ve merkez birliklerinin ortaklarına verilmek üzere üretim araç ve gereçlerine % 50 gümrük indirimi uygulanır.(1)

Kanun ve anasözleşmelerde açıklık olmayan haller:

Madde 20 - Bu kanun ve bu kanuna göre düzenlenen ana sözleşmelerde açıklık bulunmayan hususlar için 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu hükümleri uygulanır.

Uygulanmayacak hükümler:

Madde 21 - A) Kooperatiflerle bölge ve merkez birliklerinde:

a) Yönetim kurulu üyesi ve denetçiler için 440 sayılı Kanunun 32 nci maddesi ile 657 sayılı Kanunun 1327 sayılı Kanun ile değiştirilen 88 inci maddesi,

b) 1163 sayılı Kanunun 94 üncü maddesi,

c) 2279 sayılı Kanunda yazılı senelik beyanname verme mecburiyeti,

B) Bölge ve merkez birliklerinde:

a) 1163 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin ikinci paragrafı,

C) Kooperatiflerde:

a) 1163 sayılı Kanunun 45 inci maddesinin 3 üncü paragrafı ve 87 nci maddesi,

b) 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 42 nci maddesi, uygulanmaz.

Yürürlükten kaldırılan kanunlar:

Madde 22 - Bu kanunun yürürlüğe girmesiyle 2836 ve 658 sayılı kanunlar yürürlükten kalkar.

Denetçiler:

Ek Madde 1 - (Ek: 8/6/1984 - KHK 237/6 md.; Degistirilerek kabul: 7/6/1985-3223/6 md.)

A) Kooperatiflerde;

Genel Kurulca, genel kurula katılma hakkini haiz ortaklar arasindan iki denetçi seçilir.

B) Bölge Birliklerinde;

Genel Kurulca, temsilciler arasindan veya disardan iki denetçi seçilir.

C) Merkez Birliğinde ;

Genel Kurulca, temsilciler arasindan veya disaridan iki denetçi seçilir.

Ayrıca,Tarım Orman ve Köyisleri Bakanlığı ile T. C. Ziraat Bankasını temsilen, mensupları arasindan birer denetçi atanır.

Denetçi seçilenlerin, kooperatiflerde en az ilkokul, bölge birliklerinde orta okul, lise veya dengi okul, Merkez Birliğinde yüksek okul mezunu olmaları şarttır.

Merkez Birliği denetçilerine verilecek ücret veya huzur hakkının miktarı, Tarım Orman ve Köyisleri Bakanlığınca tespit olunur. Kooperatif, bölge birliği ve Merkez Birliği denetçileri, ücret veya huzur hakkından başka herhangi bir ücretten faydalanamazlar.

Kooperatif, bölge birlikleri ve merkez birliği denetçileri, bu kuruluşları temsilen istiraklerde görev alamazlar.

(1) İthalde alınan her türlü vergi, resim ve harç muafiyeti hükümleri, 6/5/1986 tarih ve 3283 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Seçimle gelecek denetçiler, bölge birliklerinde değişik il ve ilçeleri, merkez birliğinde çeşitli bölgeleri temsil edecek şekilde genel kurullarında seçilirler.

Denetçilerin seçim esasları ile bunlarda aranacak diğer nitelikler anasözleşmelerde belli edilir.

Teftis ve denetim:

Ek Madde 2 - (Ek: 8/6/1984 - KHK 237/6 md.; Degistirilerek kabul: 7/6/1985 -3223/6 md.)

Kooperatifler, bölge birlikleri ve merkez birliği, Tarım Orman ve Köyisleri Bakanlığının teftis ve denetimine tabidir.

Ayrıca Kooperatifler bağlı oldukları bölge birliği ve merkez birliğinin, bölge birlikleri de merkez birliğinin teftis ve denetimine tabidirler.

Kooperatifler, bölge birlikleri ve merkez birliği Tarım Orman ve Köyisleri Bakanlığının yapacağı teftis ve denetimler sonucu vereceği talimatlara uymak zorundadırlar.

Geçici Madde 1 - 2836 sayılı Kanunla kurulmuş bulunan Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Hakkında bu Kanun hükümleri uygulanır.

2836 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulmuş bulunan kooperatifler ayrıca kuruluş formalitelerine tabi olmaksızın bu kanuna göre kurulmuş sayılır.

Geçici Madde 2 - Tarım Kredi Kooperatifleri Müsterek Yardım Tahsisati ve Tarım Kredi Kooperatifleri Yardımlaşma Birliği vakfinin borç, alacak hak ve varlıkları Merkez Birliğine devredilir ve sözü geçen vakif feshedilmiş sayılır.

Gerek bu devirlerde ve gerek Tarım Kredi Kooperatifleri Memurları Emekli Sandığı ve Tarım Kredi Kooperatifleri Memurları Sosyal Yardım ve Zincirleme Kefillik Sandığı vakıflarının Merkez Birliğine devirleri halinde devrolunan menkul ve gayrimenkullerin devir ve intikallerinde her hangi bir vergi, resim ve harç alınmaz.

Geçici Madde 3 - T.C. Ziraat Bankası:

a) Merkez Birliği kuruluncaya kadar; bütün kooperatif ve bölge birlikleri için Merkez Birliğine, bölge birlikleri kuruluncaya kadar bölge birliklerine ait;

b) Merkez Birliği kurulduktan sonra; bölge birlikleri çalışma alanına dahil edilmeyen kooperatifler için bölge birliğine ait;

Görevleri yapar ve yetkileri kullanır.

Geçici Madde 4 - T.C. Ziraat Bankası memurlarından, önceden Bankanın muvafakati alınmak şartıyla, Tarım Kredi Kooperatifleri bölge ve merkez birliklerinde kendilerine görev verilenler, görev aldıkları birliklerin kuruldukları tarihten itibaren bes yili tecavüz etmemek üzere Bankaca asli görevlerinden ücretsiz izinli sayılırlar. Bu memurların yeni görevlerinde geçecek hizmetleri terfi ve emeklilik bakımından T.C. Ziraat Bankasında geçmiş sayılır ve 5434 sayılı Kanuna göre T. C. Emekli Sandığına verilmesi gereken kesenek ve karşılıkları kendileriyle mezkûr birlikler tarafından ödenir. Memurun T.C. Ziraat Bankasının sosyal kuruluşlarındaki hakları aidat ödemek şartıyla devam eder.

Geçici Madde 5 - Bu kanunda adı geçen bölge ve merkez birliklerinin kuruluş masrafları için kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra kabul edilecek olan

ilk Devlet Bütçesinden basliyerek esit taksitlerle 5 yıl içinde ödenmek üzere Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği emrine yüz milyon lira yardım yapılır.

Geçici Madde 6 - Bu kanunda sözü edilen yönetmelikler Merkez Birliği ilk Genel Kurul toplantısına kadar çıkarılır. Bu süre en geç bes yıldır.

Geçici Madde 7 - T.K. Kooperatifleri Yardımlasma Birliğinin, 1967/6-8677 sayılı Kararnameye istinaden T.K. Kooperatifleri adına gübre tedariki ve dağıtım faaliyetinden elde ettiği ve edeceği karlar Kurumlar Vergisinden muaftır.

Geçici Madde 8 - (Ek: 8/6/1984 - KHK 237/6 md.; Degistirilerek kabul: 7/6/1985 - 3223/6 md.)

Nitelikleri bu Kanunda gösterilen şartlara uymayan Merkez Birliği yönetim kurulu başkan ve üyeleriyle denetçilerinin görevleri bu Kanunun yayımı tarihinde sona erer.

Bu şekilde görevleri sona erenlerin yerlerine ilk genel kurula kadar görev yapmak üzere, gerekli nitelikleri taşıyanlar arasından Tarım Orman ve Köyisleri Bakanlığınca atama yapılır.

Kooperatif, bölge birlikleri ve merkez birliğinin yapılacak ilk genel kurullarında, yönetim ve denetim organları, bu Kanun hükümlerine göre teskil olunur. Genel Kurul toplantıları anasözlesmenin kabulünü takip eden aydan başlamak üzere en geç bir yıl içinde tamamlanır.

Ancak, merkez birliği genel kurulu, bu Kanunun yayımı tarihinden sonraki altı ay içinde toplanamaz.

Tarım Orman ve Köyisleri Bakanlığı, Hazine ve Dis Ticaret Müstesarlığı ile T.C.Ziraat Bankası, Bölge Birlikleri ve Merkez Birliğinin yönetim ve denetim organlarının bu Kanun hükümlerine göre teskilini beklemeksizin sözkonusu organlara kendi temsilcilerini tayin eder.

Geçici Madde 9 - (Ek: 8/6/1984 - KHK 237/6 md.; Degistirilerek kabul: 7/6/1985 - 3223/6 md.)

Kooperatifler, bölge birlikleri ve merkez birliği anasözlesmelerinde, bu Kanun doğrultusunda yapılacak değişiklikler en geç 3 ay içerisinde sonuçlandırılır.

Yeni anasözlesmeler yürürlüğe girinceye kadar, mevcut anasözlesmelerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Geçici Madde 10 - (Ek: 8/6/1984 - KHK 237/6 md.; Aynen Kabul: 7/6/1985 - 3223/6 md.)

1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanunu ve ilgili anasözlesmeler ile diğer mevzuatta ve 14/12/1983 tarih ve 185 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri için, Ticaret Bakanlığınca ve Bakanına veya Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca ve Bakanına verilen görev ve yetkiler, Tarım Orman ve Köyisleri Bakanlığınca ve Bakanına devredilmiştir.

Yürürlüğe girme:

Madde 23 - Bu kanun yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Kanunu yürütecek makam:

Madde 24 - Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

18/4/1972 TARİHLİ VE 1581 SAYILI KANUNA İSLENEMEYEN HÜKÜMLER:

1 - 24/6/1995 tarih ve 553 sayılı KHK'nin geçici maddesi:

Geçici Madde 1 - Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte halen görevde bulunan Merkez Birliği Genel Müdürü, genel müdür yardımcıları ve bölge müdürlerinin görevleri sona erer ve bu görevlere üç ay içinde bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre atama yapılır.

Geçici Madde 2 - Bu Kanun Hükmünde Kararnamede öngörülen yönetmelik altı ay içinde hazırlanarak Merkez Birliği Genel Kurulunun onayına sunulur.

1581 SAYILI KANUNDA EK VE DEĞİŞİKLİK YAPAN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜKTEN KALDIRDIĞI KANUN VE HÜKÜMLERİ GÖSTERİR LİSTE

Yürürlükten Kaldıran Mevzuatın

Yürürlükten Kaldırılan Kanun veya Kanun Hükümleri	Tarihi	Sayısı	Maddesi
10/10/1983 tarih ve 107 sayılı K.H.K. nin Tarım Kredi Kooperatifleri, Birlikleri ve Merkez Birliği ile ilgili 42 nci maddesindeki hükmü	7/6/1985	3223	7

1581 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Kanun No.	Farklı tarihte yürürlüğe giren maddeler	Yürürlüğe giriş tarihi
1581	---	28/4/1972
2460	---	8/5/1981
KHK/237	---	18/6/1984
3223	---	15/6/1985
KHK/336	---	5/8/1988
KHK/553	---	28/6/1995